

[Mogens Fog.]

den anden Maade, for ikke at nedbryde Befolkningens Sans for Ret eller Uret og for ikke at skabe Bitterhed hos de værdifulde Elementer, der hellere ofrede end gik i Fjendens Sold for ussel Vindings Skyld.

Endelig skal jeg til Slut besvare den Henvendelse, det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen rettede til mig. Udgangspunktet for det ærede Medlems Betragtninger var en Udtalelse, jeg var fremkommet med paa et Møde i Vordingborg, og som gik ud paa, at et lille Lands indre Politik nu i større Grad end nogen Sinde før er afhængig af Stormagternes Politik. Saa vidt jeg forstod, mente det ærede Medlem, at jeg i Konsekvens heraf maatte være Tilhænger af at udskyde enhver Reform af Militærvæsenet her i Landet, indtil vi blev præsenteret for de Krav, De Forenede Nationer vilde stille os.

Det er ikke den korrekte Udlægning af mine Ord. Et kortfattet Avisreferat kan naturligvis ikke give Indtryk af Baggrunden for det, jeg sagde. Hvad jeg ved den paagældende Lejlighed ønskede at gøre opmærksom paa, var, at vi herhjemme i vor indenrigspolitiske Debat i efter min Mening alt for ringe Grad inddrager de store internationale Problemer, til Trods for den afgørende Indflydelse, de har paa vore egne Affærer. Derimod har jeg aldrig været Tilhænger af, at vi skal reducere os til et aandeligt Lydland, hverken af den ene Stormagt eller den anden — eller af dem alle tilsammen. Vi skal opfylde vore internationale Forpligtelser, som paalægges os ved Medlemskabet i De Forenede Nationer, men vi maa føre vor egen Politik og uafhængigt tage Stilling til Verdensspørgsmaalene. Jeg tror paa, at de smaa Nationer har en stor Mission i Samlivet Landene imellem, netop fordi de ikke som de store har Magtpositioner at forsvare, men kan fremholde deres Idealer og Opfattelse uden at vække Mistanke om at pleje snævre Særinteresser. Og jeg tror ogsaa, de smaa Nationer i mange Tilfælde kan anvise Veje i Udviklingen, som kan paavirke andre Lande, hvilket gælder baade paa sociale, kulturelle og humanistiske Omraader. Heller ikke vor Forsvarsordning skal skabes efter Diktat, men naturligvis under Hensyntagen til hele den internationale Situation i denne Henseende.

Men alt dette har kun lidt at gøre med Hjemmeværnsforeningerne. Saadan som Ordningen er blevet efter Drøftelse i Samlingsregeringen, drejer det sig om helt private Sammenslutninger, der ikke kan foregribe nogen bestemt Forsvarsordning, selv om det

er rigtigt, at man ved Oprettelsen af disse Foreninger ogsaa har tilsigtet en Agitation for at udvide vort Forsvar med et Hjemmeværn. En saadan Agitation, fremmet ved Foreningsdannelse, maa vel ikke alene være fuldt ud tilladelig, men i Overensstemmelse med de demokratiske Principper, det ærede Medlem og hans Parti forfægter.

Nu er det imidlertid det forslidte Spørgsmaal om Modstandsbevægelsens Vaaben, der kalder det ærede Medlem frem. Selv om jeg ikke har haft direkte Forbindelse med de væbnede Styrker efter Befrielsen og Hjemmeværnsforeningerne, skal jeg dog gerne sige min Mening om dette Spørgsmaal. Jeg forstaaer ikke denne Frygt for Vaabenude i Befolkningen — det er i øvrigt ikke mange Aar siden, enhver herhjemme frit kunde anskaffe sig og besidde et Vaaben. Naar man i andre Lande, der ligner vort i Struktur, saaledes f. Eks. i Schweiz, kan betro Folk Vaaben, vilde det dog være en Mistillidserklæring til os selv, hvis vi ikke turde gøre det samme. Ja, det er vel ikke for dristigt at hævde, at der netop ligger en Garanti for Vaabnernes rette Anvendelse deri, at enhver, uanset Opfattelse og Samfundsstilling, kan blive bevæbnet gennem en Hjemmeværnsforening og her indtræde i Grupper, som sammensættes uden noget politisk eller klassemæssigt Skel. Og med Ordene „den rette Anvendelse“ mener jeg, at Vaabnene udelukkende skal anvendes til Øvelsesbrug.

Jeg ved, at mange af det ærede Medlems Meningsfæller vil spørge: „Ja, men hvad Nytte er det til?“ Selv om jeg ikke tør nære Haab om at kunne overbevise dem, vil jeg dog gerne forklare, hvad Baggrunden for vor Stilling til dette Spørgsmaal er. Under Besættelsen er der skabt en aktiv Værnevilje her i Landet, som vi ønsker at bevare og styrke. Det er rigtigt, at ingen kan vide, under hvilke Forhold en eventuel ny Krig bliver udkæmpet. Men som Viceadmiral Vedel har konstateret i en Artikel i „Berlingske Tidende“ for nylig, tyder alt paa, at Atombomben ikke vil overflødiggøre et almindeligt Forsvar, og vi har under Besættelsen lært at forstaa Betydningen af Menigmands Kyndighed i Omgangen med Vaaben, naar Partisanekrig skal udøves. Det var en stor Vanskelighed for de underjordiske væbnede Styrker, at de under saa farefulde Omstændigheder maatte foretage Vaabenøvelser, medens Besættelsesmagten huserede i Landet. Derfor er jeg Tilhænger af en Hjemmeværnsordning paa Linie med f. Eks. den svenske og den schweiziske.

Hvad nu Modstandsbevægelsens Vaa-